

Робота БУВР Тиси в галузі міжнародного співробітництва за 2021 рік

При проведенні міжнародних заходів БУВР Тиси протягом звітного періоду було враховано прийняті Верховною Радою України та Урядом України рішення про запровадження обмежувальних заходів з метою запобігання розповсюдженню інфекційних захворювань, спричинених коронавірусом COVID-19. У зв'язку з цим, було прийнято спільне рішення про проведення у 2021 році зустрічей, передбачених двосторонніми Міжурядовими Угодами з питань водного господарства на прикордонних водах, укладеними Україною з Угорщиною, Словаччиною і Румунією, в режимі онлайн конференцій, а при можливості – проведення заходів у офлайн-режимі. Так, протягом 2021 року в рамках реалізації двосторонніх Міжурядових угод з питань водного господарства на прикордонних водах, з урахуванням карантинних обмежень, за участі БУВР Тиси було проведено 6 планових он-лайн зустрічей та 3 очні зустрічі.

У рамках українсько-угорського співробітництва було проведено ряд зустрічей в онлайн режимі з метою впровадження спільного українсько-угорського проекту, підготовленого Верхньє-Тисайською Дирекцією водного господарства (м. Ніредьгаза, Угорщина) та БУВР Тиси щодо обводнення спільної Берегівської польдерної системи через магістральні канали Верке і Сипа з р. Боржава. Фахівцями БУВР Тиси із залученням проектною організації проведено робочі зустрічі з головами Берегівської та Великобийганської ОТГ та Берегівської райдержадміністрації з метою інформування щодо запланованих на 2021-2022 роки робіт з підготовки проекту та виконання робіт з реконструкції МК Верке. З метою координації підготовки проектних матеріалів БУВР Тиси проводило регулярні технічні наради з угорськими колегами і зацікавленими організаціями.

31 березня на запрошення Уповноваженого Уряду України відбулася позапланова онлайн зустріч Уповноважених Урядів України та Угорщини за участю заступників та експертів з метою обговорення актуальних питань українсько-угорського співробітництва на прикордонних водах, порядку співпраці в умовах карантинних обмежень та укладання договору для обводнення Берегівської системи через магістральні канали Верке і Сипа.

7 квітня проведено онлайн робочу зустріч українсько-угорської Робочої групи з питань охорони якості води. Під час зустрічі експерти здійснили оцінку стану якості води у прикордонних створах р. Тиса та оцінку результатів зовнішньо-лабораторного контролю якості вимірювань (інтеркалібрації). Сторони констатували, що протягом 2020 р. на українсько-угорській прикордонній ділянці р. Тиса надзвичайних забруднень прикордонних вод не було.

29 квітня відбулася в онлайн режимі зустріч українсько-угорської робочої групи із захисту від шкідливої дії вод. Під час зустрічі Сторони інформували одна одну про заходи з протипаводкового захисту та захисту від внутрішніх вод, питання регулювання русла українсько-угорської прикордонної ділянки р. Тиса, реконструкції МК Верке і Сипа з метою обводнення Берегівської системи, стану експлуатації спільної українсько-угорської АІВС–«Тиса», а також інших актуальних водогосподарських

питань. Сторони взаємно інформували про заходи вжиті під час лютневого паводку, обмін даними, роботу насосних станцій та меліоративних систем спільного інтересу.

19-20 травня в м. Берегово відбулася позапланова зустріч Уповноважених Урядів України та Угорщини з метою обговорення та вирішення актуальних завдань щодо обводнення спільної Берегівської меліоративної системи та необхідності виконання робіт з реконструкції магістральних каналів Верке та Сипа. Сторони провели оглядовий виїзд на цільові об'єкти.

26 травня відбулася онлайн зустріч робочої групи технічних експертів з протипаводкового захисту Українсько-Словацької Комісії з питань прикордонних вод. Під час зустрічі Сторони інформували про виконання гідротехнічних та експлуатаційних робіт на прикордонних водотоках за 2019, 2020 роки та план 2021 рік, про заходи вжиті під час паводку, обмін даними, роботу насосних станцій. Окремим питанням на порядку денному зустрічі було обговорення впровадження спільного проекту Програми транскордонного співробітництва FloodUZH.

5-6 жовтня в м. Ужгород відбулася зустріч Заступників Уповноважених Урядів України та Угорщини з питань водного господарства на прикордонних водах з метою підготовки Протоколу XXIV наради Уповноважених Урядів України та Угорщини. У ході зустрічі заступники Уповноважених та керівники робочих груп обговорили виконання завдань, визначених на XXIII нараді Уповноважених Урядів України та Угорщини, провели взаємне інформування щодо виконаних протягом звітного періоду заходів з підвищення надійності захисту населення і прикордонних територій від шкідливої дії вод, спричинених надлишком та нестачею води, здійсненні оперативного інформування Сторін про стан гідрологічної і метеорологічної ситуації в регіоні, забезпечення належної якості вод на спільних водотоках.

19-22 жовтня в м. Бакатлорантгаза, Угорщина, відбулася XXIV нарада Уповноважених Урядів України та Угорщини з питань водного господарства на прикордонних водах. Під час зустрічі експерти сторін обговорили діяльність щодо захисту від шкідливої дії вод, гідрометеорології і водних ресурсів, охорони якості прикордонних вод за 2020-2021 рік, аналізуючи роботи виконані відповідними робочими групами та експертами. Також важливими питаннями порядку денного були обводнення прикордонних меліоративних систем з річок Боржава і Тиса, дослідження можливостей управління нестачею води, вдосконалення спільної українсько-угорської телеметричної системи АІВС-«Тиса», прогрес реалізації спільних проектів міжнародної технічної допомоги в рамках Програми ЄІС ТКС HUSKROUA 2014-2020.

9 грудня в онлайн режимі було проведено планову зустріч українсько-угорської робочої групи із захисту від шкідливої дії вод. Сторони підсумували виконані протягом 2021 року роботи і заходи, вжиті для підвищення рівня захисту територій та населення від паводків та внутрішніх вод в басейні верхньої Тиси. Відзначено масштабність виконуваних на угорській території робіт з реконструкції дамб, будівництва протипаводкового польдера Тиса-Тур та супутніх споруд меліоративного призначення, розробки проектів на реконструкцію ділянок дамб рр. Тиса, Тур та Батар. Під час зустрічі Сторони також узгодили розроблену концепцію регулювання спільних ділянок річки Тиса Вилок – Сотмарчеке та Лоня-Соломоново, та домовились до наступної

зустрічі внести необхідні правки та доповнення з метою формування кінцевого варіанту дослідження.

20 грудня відбулась онлайн зустріч заступників Уповноважених Урядів та керівників Робочих груп Українсько-словацької комісії з питань прикордонних вод. Сторони обговорили виконання рішень протоколу XVII Української-Словацької Комісії з питань прикордонних вод, питання двостороннього співробітництва протягом 2019-2021 рр., зокрема, щодо організації протипаводкового захисту в басейнах річок Уж та Латориця, охорони якості прикордонних вод та гідрометеорологічної ситуації. Окремим завданням було підготувати проект протоколу XVIII засідання Українсько-словацької комісії з питань прикордонних вод, яке планується провести у 2022 році.

У рамках співробітництва з Румунською стороною узгоджено графік виконання спільних відборів проб води у прикордонних створах на 2021 рік. 11 серпня українськими та румунськими спеціалістами проведено спільний відбір проб води з р. Тиса.

Згідно з регламентами співробітництва забезпечено взаємне інформування сусідніх країн щодо гідрометеорологічної ситуації та стану водних об'єктів.

У рамках участі у Міжнародній комісії із захисту р. Дунай **5-6 травня** і **20-21 жовтня** експерт БУВР Тиси взяла участь у роботі засідань Експертної групи з протипаводкового захисту і **13 травня** у роботі Експертної групи з питань р. Тиса. Експерт надала інформацію Робочій групі з протипаводкового захисту для підготовки оновленого Плану управління паводковими ризиками у басейні р. Дунай та взяла участь в обговоренні проектних пропозицій по басейну р. Тиса.

25 листопада експерт БУВР Тиси взяла участь у 20-му засіданні Керівної групи Дунайської стратегії ЄС з пріоритетного напрямку 5 Управління екологічними ризиками, на якому представила учасникам інформацію щодо мети, заходів та результатів впровадження українсько-словацького проекту «Спільні заходи з попередження природних катастроф у транскордонному басейні р. Уж» (FloodUZH) Програми ЄС ТКС HUSKROUA 2014-2020.

Участь у міжнародних проектах Програми транскордонного співробітництва Європейського Союзу

У рамках третього конкурсу Програми ЄС ТКС HUSKROUA 2014-2020 з 1 травня 2021 року БУВР Тиси в партнерстві з угорською Стороною почало впровадження проекту «Створення транскордонної мережі моніторингу якості води у басейні Верхньої Тиси з подальшим розвитком і модернізацією спільної українсько-угорської гідрографічної телеметричної системи» (TiszaMonitorNet).

У рамках реалізації проектів SAFETISZA та FloodUZH Програми транскордонного співробітництва Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020, БУВР Тиси проводить роботу згідно з Грантовими угодами та планом заходів цих проектів.

У рамках реалізації проекту SAFETISZA у лютому відбулася робоча зустріч з представниками Виноградівської райдержадміністрації, на якій були обговорені

юридичні, адміністративні, фінансові та звітні питання завершення співпраці в якості партнера проєкту у зв'язку з реорганізацією Виноградівської РДА та передачу участі у проєкті правонаступнику, Берегівській РДА. У серпні підписано Додаток 2 до Грантового Контракту щодо зміни партнерської організації, і 28 вересня відбулася робоча зустріч з партнерською організацією Берегівською райдержадміністрацією.

Протягом звітного періоду підрядною організацією завершено реконструкцію ґрунтової дамби р.Тиса загальною довжиною 9,5 км, проводяться роботи з облаштування експлуатаційної дороги та доглядові роботи на сухому укосі захисної дамби. Також, проведено тендер і укладено договір на виконання додаткових робіт з облаштуванні сухого укосу дамби.

12-13 липня відбулася спільна українсько-угорська робоча поїздка з метою огляду гідротехнічних споруд Батарської меліоративної системи і чергова робоча зустріч експертів проєкту.

БУВР Тиси оновило основні фонди водогосподарської організації і згідно з планом придбання експлуатаційного обладнання було придбано два сучасні трактори типу МТЗ 892 та причіп.

У вересні, згідно з планом виконання заходів, у м. Матесалка, Угорщина, відбулася українсько-угорська робоча зустріч експертів проєкту для обговорення адміністративних та фінансових питань, а також підготовки звітних матеріалів щодо реалізації проєкту.

У рамках проєкту FloodUZH продовжувалася розробка зон затоплень і ризиків у басейні р.Уж та м. Ужгород, розробка техніко-економічного обґрунтування будівництва регулюючої споруди на р. Уж, а також еколого-освітні заняття зі школярами в рамках Зеленої школи.

Також проведено ряд он-лайн зустрічей з словацьким та українськими партнерами проєкту з метою обговорення подальших заходів проєкту, звітування в електронній системі та здійснено обмін даними для проведення спільного моделювання у басейні р.Уж.

У липні відбувся онлайн семінар з представлення результатів гідродинамічного моделювання в використанні моделі HEC-RAS.

26 липня в Ужгородській міській раді були представлені для обговорення та одноголосно прийняті на громадських слуханнях проєкти містобудівної документації «Детальний план території Боздоського парку» і «Детальний план території, обмеженої Слов'янською набережною, Боздоським парком та річкою Уж» та Звіти про стратегічну екологічну оцінку щодо цих територій.

9 вересня, у конференц-залі БУВР Тиси пройшло засідання Технічної ради БУВР Тиси, під час якого відбулося обговорення стану виконання проєктних робіт щодо розробки техніко-економічного обґрунтування будівництва регулюючої споруди на р.Уж.

20 вересня відбувся онлайн тренінг з експертами ТОВ Vituki Hungary (Угорщина) щодо представлення результатів по розробці зон затоплення для басейну р. Уж та зон ризику для м. Ужгород.

8 жовтня у конференц-залі БУВР Тиси пройшла прес-конференція з представлення попередніх результатів розробки ТЕО «Будівництва регулюючої споруди на р.Уж в м.Ужгород (район Боздоського парку) Закарпатської області». Згідно з ТЕО, з метою обводнення території під час маловодних періодів та заходів із захисту території міста Ужгород від затоплення, передбачено виділення черг подальшого проектування та будівництва об'єктів: гідровузол підпірних споруд на р. Уж, паркова зона (територія Боздоського парку) і захист набережних р.Уж від високих паводків. Комплекс цих споруд забезпечить обводнення русла річки в межах міста на протязі 2,5 км і дасть можливість покращити екологічну ситуацію, а в зоні парку Боздош – відновити рекреаційний ставок і обводнити староріччя річки Уж.

Протягом звітного періоду БУВР Тиси пройшло 2 аудиторські перевірки двох проєктів, підготувало і подало річні звіти проєктів у електронній системі звітування INTERREG+. Партнерам проєктів надано організаційну та консультативну допомогу для проходження аудиторської перевірки витрат, підготовки та завантаження звітних документів у систему INTERREG+.

**Начальник відділу міжнародного
співробітництва та міжнародних проєктів БУВР Тиси**

Марина СКРАЛЬ